

Технологія матчворку (конструювання із сірників)

Пояснювальна записка

Варіативний модуль розроблено до навчальної програми “Технології. 10-11 класи”. Програмою модуля передбачено ознайомлення учнів з одним із видів декоративно-ужиткового мистецтва **матчворк** (з англійської *match* – сірники, *work* – робота) – виробів із сірників.

Сірники – найпростіший і найдоступніший виробний матеріал, який тільки можна собі уявити. Вони відкривають широкі можливості для творчості і дозвілля. Крім того, сірники – це відмінний матеріал для складання різних головоломок, а також чудовий розвиваючий посібник для дітей, що одночасно є і навчанням, і забавою.

Перша сірникова мануфактура була зареєстрована в 1837 році в Петербурзі. Це була “Невська сірникова фабрика А.Г.Забеліна”.

У світі ця техніка не дуже поширена, але має багато прихильників, завдяки тому, що займаючись цією справою, можна набути багато цінних навичок та розвинути або вдосконалити деякі риси свого характеру. Крім того, конструювання моделей із сірників дає можливість проявити безкінечне терпіння, гарно розвинену просторову уяву, талант конструктора та творчі здібності.

Для виготовлення виробів у цій техніці потрібен недорогий та всім доступний матеріал – сірники, клей ПВА та нескладні пристосування (канцелярський ніж або лезо, наждачна шкурка).

Вивчення технології матчворку передбачається через проектно-технологічну діяльність. Як результат роботи над змістом модуля, учні мають виконати проект. Проект має складатись із портфоліо, куди входить:

- обґрунтування вибору теми проекту, його актуальність;
- план роботи з виконання проекту;
- план проектної діяльності;
- вимоги до виробу чи критерії виробу;
- визначення необхідних знань та умінь;
- інформація про еволюцію техніки чи виробу;
- вироби-аналоги та їх аналіз;
- конструювання власного виробу (опис, ескізні замальовки – клаузура; шаблони ; технологія виготовлення виробу);
- економічне обґрунтування; міні-маркетингові дослідження, реклама; фото готового виробу;

Під час виконання проекту важливо звертати увагу на його матеріалоемність і вартість. Проекти із сірників відповідають цій вимозі. Виготовляти задуманий виріб можна із будь-яких сірників.

Захист проекту можна здійснювати за таким орієнтовним планом:

- чи відповідає готовий виріб задуму, розробленим критеріям;
- які орієнтовні матеріальні затрати, скільки часу виготовлявся виріб;
- що нового внесено у технологію виготовлення подібних виробів, оформлення виробу;
- яка орієнтовна вартість виробу та її порівняння з вартістю таких виробів у художніх салонах, ринках тощо;
- які труднощі виникали під час виконання творчого проекту, шляхи їх подолання;
- порівняння реальних результатів із завданнями, які планувались з виконання творчого проекту;
- чому отримали саме такий результат;
- що потрібно зробити для того, щоб мати кращі результати роботи;
- плани на майбутнє.

Для захисту проекту можна використати і презентацію проекту, виконану в програмі, наприклад, Power Point.

Під час виконання робіт необхідно приділяти увагу правилам безпечної праці, організації робочого місця та санітарно-гігієнічним вимогам.

Тематичний план

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальні відомості про технологію матчворку (конструювання із сірників)	2
2	Проектування та виготовлення виробу із сірників	16
3	Презентація та оцінка результатів проектної діяльності	2
	Всього	20

Програма

№ з/п	К-сть год.	Назва теми та її зміст	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
1	2	<p>Загальні відомості про технологію матчворк</p> <p>Короткі історичні відомості про виникнення та розвиток технології матчворк.</p> <p>Місце та роль технології конструювання із сірників у сучасному декоративно-ужитковому мистецтві.</p> <p>Види виробів із сірників: об'ємні вироби із сірників; картинка із сірників; аплікація із сірників; вироби із сірників з використанням природних матеріалів.</p> <p>Матеріали для матчворку, їх властивості.</p> <p>Інструменти та пристосування для "сірникового" конструювання.</p> <p>Правила безпечної роботи та санітарно-гігієнічні вимоги. Організація робочого місця.</p> <p>Технологія конструювання із сірників</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Називає</i> вироби, виготовлені у техніці матчворк; їх застосування; • <i>розрізняє</i> види виробів із сірників; • <i>характеризує</i> матеріали, які використовуються; • <i>добирає</i> інструменти та пристосування для роботи; • <i>обґрунтовує</i> добір конструкційних матеріалів залежно від призначення виробу; • <i>знає</i> правила безпечної праці, санітарно-гігієнічні вимоги, як організувати робоче місце
2	15	<p>Проектування та виготовлення виробу технікою матчворк</p> <p>Постановка проблеми. Визначення завдань для виконання проекту.</p> <p>Робота з інформаційними джерелами. Створення банку ідей.</p> <p>Аналіз і систематизація інформації.</p> <p>Розроблення ескізного малюнка виробу. Створення візерунка або моделі виробу (за вибором).</p> <p>Технологічна послідовність виготовлення виробу:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Складає</i> план роботи з виконання проекту та план проектної діяльності; • <i>здійснює</i> пошук інформації та виробів--аналогів; • <i>аналізує</i> та <i>систематизує</i> інформацію; • <i>розробляє</i> ескізний малюнок виробу;
		<ul style="list-style-type: none"> • добір матеріалу та інструментів; • підготовка матеріалу; • виготовлення деталей; • з'єднання деталей між собою, виготовлення виробу; • остаточна обробка виробу. <p>Контроль якості виробу. Догляд за виробом.</p> <p>Економічне обґрунтування виробу.</p> <p>Маркетингові дослідження. Розроблення реклами</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>добирає</i> матеріал, іструменти, пристосування; • <i>готує</i> матеріал до роботи; • <i>визначає</i> спосіб з'єднання деталей між собою; • <i>з'єднує</i> матеріал у деталі та деталі між собою; • <i>обробляє</i> виріб наждачною шкуркою; • <i>контролює</i> якість виробу; • <i>організовує</i> своє робоче місце, під час виконання різних робіт;

			<ul style="list-style-type: none"> • <i>дотримується</i> правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог; • <i>виконує</i> економічне обґрунтування, маркетингові дослідження; • <i>розробляє</i> рекламу; • <i>оформляє</i> необхідні документи для портфоліо; • <i>створює</i> презентацію власного проекту (в електронному вигляді)
3	3	<p>Презентація та оцінка проектної діяльності. Компонування портфоліо проекту. Захист проекту (за планом)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Характеризує</i> складові портфоліо; • <i>компоунує</i> портфоліо; • <i>захищає</i> проект; • <i>здійснює</i> оцінку виготовленого виробу і процесу праці за загальними естетичними та функціональними показниками

Орієнтовний перелік об'єктів праці

Архітектурні моделі (будиночок, млин, бесідка, церкви), транспортні засоби (корабель, літак), меблі (стілець, стіл), звірі (кінь, півник), аплікації та картинки із сірників.

Інструменти, пристосування та матеріали

1. Ніж канцелярський.
2. Дощечка для різання.
3. Сірники.
4. Наждачна шкурка.
5. Клей ПВА.

Список сайтів

1. <http://podelkiizspichek.narod.ru/>
2. <http://igrushka.kz/vip81/podspi.php>
3. <http://warnet.ws/news/7163>